

Jaz pa pojdem

Nekam. Kam? GREMO!

Reportaža s potovanja v Siófok in Budimpešto

AVTORICA: Nika Grmek, 3. AG

Slika 1 Madžarski parlament v Budimpešti

Narava? Gore? Velika mesta? Slovenija? Tujina? Dilem je bilo veliko. V družini imamo navado, da se poleg poletnega dopusta na morju med poletnimi počitnicami odpravimo še kam drugam. Vsako leto izbiramo med različnimi destinacijami. Prav nič drugače ni bilo v lanskem avgustu. Destinacijo je na koncu po naključju izbral oče. S sestro sva namreč želeli obiskati kakšno večje mesto, mati in oče pa sta si želela bolj sproščenega oddiha v naravi. Tako smo združili mestni vrvež Budimpešte in občudovanje pokrajine ob Blatnem jezeru.

Pot nas je tako peljala na Madžarsko, in sicer najprej v manjše mesto Siófok ob zahodni obali Blatnega jezera, ki se nahaja na vzhodu države, in v Budimpešto, glavno mesto države. Potovanje je trajalo od 15. do 17. avgusta 2022. Vreme je bilo poletju primerno, torej sončno z visokimi temperaturami.

Zgodaj vstati in naprej spati

15. avgusta smo se ob šestih zjutraj odpravili na pot. Od Siófoka nas je ločilo približno šest ur vožnje z avtomobilom, kar predstavlja približno 500 kilometrov. To je bilo kot nalašč za dodatnih nekaj ur dremanja. Med potjo smo se nekajkrat ustavili na počivališčih ob avtocesti. Madžarske avtoceste so se mi

zdele podobne slovenskim. Sodeč po tem, kar sem uspela videti, ko nisem spala. Po nekaj urah počitka/vožnje in gledanja skozi okno, smo končno prispeli na prvo destinacijo. Ko sem izstopila iz avtomobila, me je najprej zadel temperaturni šok, saj je bilo zunaj zelo soparno in vroče, notri pa prijetno hladno zaradi klime.

Slika 2 Madžarski forint

Parkirali smo se blizu centra mesta na parkirišču, kjer je bilo označeno, da je parkiranje plačljivo. Iskali smo parkomat, a ga nismo našli. Takrat pa je z drugega konca parkirišča prišel gospod, ki pa ni bil prav nič podoben redarju, za kogar se je namreč imel. Z očetom se je začel pogovarjati v madžarščini, oče pa ga seveda ni razumel in je prosil, ali bi lahko povedal v angleščini. Gospod je začel govoriti nekakšno mešanico nemščine in angleščine. Pojasnil je, da pobira parkirnino in vprašal, koliko časa želimo pustiti avto tam. Po nekaj nesporazumih in »polomljenih« povedih v različnih jezikih, sta se z očetom končno uspela dogovoriti. Nakar je »redar« na listek z navadnim svinčnikom zapisal uro našega prihoda, pobral denar in odšel. Ko smo ravno pri denarju; zelo me je presenetila madžarska denarna valuta forint, saj ima veliko nižjo vrednost od našega evra. Tam je nekaj popolnoma normalnega, da v trgovini plačaš z bankovcem, na katerem je na veliko napisano število 10.000, ne pa 10, kot smo tega vajeni pri nas.

Vzeli smo pot pod noge in se kmalu znašli ob vodnem stolpu v središču mesta. Stolp je bil zaradi hitre rasti mesta in potrebe po oskrbi z vodo zgrajen leta 1912. Med drugo svetovno vojno je bil poškodovan, nato pa obnovljen. Danes svoje prvotne funkcije ne opravlja več, ampak služi kot turistični center in razgledna točka, na vrhu pa se nahaja lokal, kjer si lahko obiskovalci privoščijo kavo ob pogledu na celotno mesto in Blatno jezero. Zaradi visokih cen smo si pijačo raje privoščili »na tleh«.

Siófok že 150 let velja za najpomembnejše turistično mesto ob Balatonu (madžarsko poimenovanje za Blatno jezero). Bolj kot smo se približevali obali jezera, bolj smo spoznavali, da je to res. Prikupno staro mestno središče se namreč kmalu prelevi v kompleks hotelov, apartmajskih hiš, restavracij in trgovinic.

Slika 3 "Prisilno" fotografiranje v Siófoku

Prišli smo do obale in se utrujeni od vročine usedli na pomol. Nekaj časa smo opazovali jezero in labode, ki so plavali po gladini. Nato je mama vstala, si sezula čevlje, privihala hlače in se napotila v jezero, kjer se

je že prej ohlajalo nekaj domačinov. Prehodila je približno 50 metrov, pa ji je voda še vedno segala komaj do kolen. Blatno jezero imajo Madžari za nekakšno svoje morje. Obsega namreč 592 kvadratnih kilometrov, ob njem je veliko turističnih naselij, radi pa ga izkoristijo tudi za vožnjo z različnimi plovili.

Slika 4 Mama v Blatnem jezeru

Ura je bila že okrog dveh popoldne, nas pa so čakale še približno tri ure vožnje do Budimpešte, ki sem jih spet izkoristila za kakovosten počitek.

Naporno

Slika 5 Razgledno kolo ponoči

Ko smo se prebili skozi popoldansko gnečo glavnega mesta Madžarske, smo v ulici blizu središča mesta s pomočjo navigacije našli naš hotel. Avtomobil smo parkirali v parkirno hišo pod njim in se povzpeli po stopnicah dve nadstropji navzgor v recepcijo. Tam smo počakali v vrsti za prijavo, izpolnili obrazce in se napotili v sobo. Sicer smo navajeni dvosobnih apartmajev ali hotelskih sob, tokrat pa smo si sobo delili vsi štirje. Kar nam je ponoči povzročalo veliko preglavic, saj je bilo očetovo smrčanje neznosno. Razpakirali smo se in se brez zavlačevanja odpravili ven, da bi lahko ujeli čim več utrinkov mesta.

Takoj, ko smo zavili s hotelske ulice, se nam je pred očmi odprl pogled na mogočno baziliko svetega Štefana. Hoteli smo si jo ogledati tudi od znotraj, a smo bili prepozni. Notranjost in vse, kar ponuja, smo tako prihranili za naslednji dan. Sprehajali smo se po mestu, potem pa smo sredi parka, kjer se je družilo veliko mladih domačinov, zagledali razgledno kolo, podobno znamenitemu »London's eye«. Vrste ni bilo, zato smo se odločili za vožnjo. Z vrha smo imeli razgled na celotno mesto. Budimpešta obsega 525,2 kvadratnih kilometrov in ima nekaj več kot 1,7 milijona prebivalcev. Leži ob reki Donavi, ki smo jo tudi videli z vrha kolesa. Po višinskem razgledu se je naša vožnja zaključila. Sestopili smo iz kabinice in se odpravili naprej po mestu. Potepali smo se ob bregu Donave in namenili v bližnji Hard Rock Caffé. Tam smo zagledali ogromno ljudi, ki so stali v vrsti in čakali na svojo skodelico kave

ali pa mogoče tisto priljubljeno majico, ki jo mora imeti vsakdo doma. Kakorkoli že, vrsta je bila predolga, da bi se splačalo čakati, zato smo se namestili v sosednjem lokalu, kjer smo se odžejali in nekaj prigriznili. Bližal se je večer, za nami je bil naporen dan, pred nami pa še napornejši, zato smo se počasi odpravili v hotel.

Bolj naporno

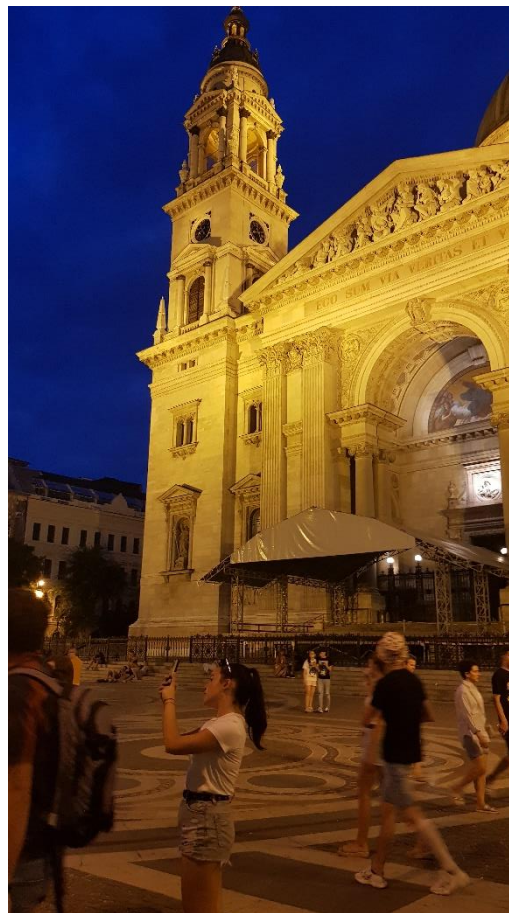
Naslednji dan smo se zbudili zgodaj zjutraj, pojedli hotelski zajtrk in se odpravili novim dogodivščinam naproti. Da se nam ne bi spet pripetilo isto kot prejšnji dan, smo si najprej ogledali notranjost bazilike svetega Štefana. Ime je dobila po kralju Štefanu, ki je bil ustanovitelj Madžarske. V njej je shranjena tudi njegova mumificirana desna roka. Baziliko so gradili 54 let, zadnjič je bila prenovljena leta 2003. V njej je tudi grobnica najslavnejšega madžarskega nogometaša Ferenca Puskása. Arhitekturno je stavba mešanica klasičnega in neorenesančnega sloga.

V notranjosti me je prevzela njena mogočnost, visoki stebri, okrasje in številni veliki oltarji. V ceno vstopnice je bil všteti tudi panoramski pogled z vrha enega od treh zvonikov oz. višine 96

Slika 7 Notranjost bazilike

metrov. Do tam so nas vodile ozke zavite stopnice. Peljale so nas skozi celotno konstrukcijo strešne kupole in mimo ogromnih zvonov. Ko smo se prebili na svetlo, smo si lahko ogledali celotno mesto s ptičje perspektive. Takrat sem šele spoznala, kako velika je Budimpešta in koliko ogromnih, veličastnih stavb je tu zbranih na kupu.

Slika 6 Avtorica pred baziliko sv. Štefana

Slika 8 Madžarski parlament ob Donavi

Najznamenitejša stavba v Budimpešti je gotovo dih jemajoč parlament. Je največja zgradba v mestu in ena največjih parlamentarnih zgradb na svetu. Njegova površina znaša skoraj 18 tisoč kvadratnih metrov. Gradili so ga zgolj madžarski obrtniki in to iz domačih surovin. Edini gradbeni element, ki so ga uvozili, je osem ogromnih granitnih srebrov. Takih je na svetu le dvanajst, od tega so štirje še v Veliki Britaniji. Rdeča preproga, ki se razprostira po notranjosti stavbe, je dolga tri kilometre; z zunanje strani pa lahko naštejemo 365 majhnih stolpov – vsak predstavlja en dan v letu. Za člane Evropske unije sta voden ogled in vstop v parlament brezplačna. Greh je pa bil, da si parlamenta nismo ogledali od znotraj. To pa zato, ker je za ogled potrebna rezervacija in tudi kolona ljudi, ki je čakala na ogled tega arhitekturnega velikana, je bila skladna z njegovo velikostjo, torej ogromna. Zato smo se sedli v senco pred zgradbo in še nekaj časa z navdušenjem opazovali monumentalnost te zgradbe.

Pot smo nato nadaljevali po glavni ulici čez most nad reko Donavo. Mosta pa nismo prečkali v celoti, saj smo z njega zavili na Margaretin otok. Ta se nahaja se na reki Donavi med Budimom in Pešto, nekdanj ločenima mestoma, sedaj pa združenima v Budimpešto. Otok je pravi zeleni biser mesta. Prepreden je s številnimi parki, na njem so zdravilišče, tekaške in kolesarske

Slika 9 Glasbeni vodnjak na Margaretinem otoku

steze, glasbeni vodnjak, živalski vrt in še bi lahko naštevala. Ob prihodu na otok smo zagledali veliko koles za štiri osebe, ki jih je bilo možno najeti za lažjo mobilnost po otoku. Mama in oče sta predlagala, naj enega najamemo, saj je otok prevelik, da bi vsega prehodili peš. A midve s sestro se nisva strinjali, češ da bomo izgledali »debilno« na takšnem kolesu. Tako smo se po otoku odpravili peš. Bili smo precej izmučeni, saj smo hodili ves dan, in hitro nam je bilo žal, da nismo najeli kolesa. Prehodili smo skoraj ves otok, se ustavili ob glasbenem vodnjaku in pojedli vsak svoj madžarski »dimnik«. To je znana madžarska sladica iz kvašenega testa, zavitega v rolco in posutega s sladkorjem, vanj pa dodajo različne dodatke, kot so sladoled, čokolada ... Med jedjo nas je zmotila nepričakovana dežna ploha. Naše obžalovanje, da nismo na začetku najeli koles, se je tako še stopnjevalo, saj je imelo kolo tudi streho. Rahlo premočeni smo se odpravili nazaj »na kopno«.

Nahajali smo se nekaj kilometrov od hotela in ker smo bili že utrujeni, smo hoteli do tja priti z metrojem. Ta ima sicer samo štiri linije, a so postaje zelo nesistematično urejene, povezave pa slabo označene, zato smo se odločili, da gremo kar peš. Spet smo se nahodili in ko smo prišli v hotel, smo zasluženo legli vsak na svoj pograd in se malo odpočili. Kmalu pa nas je premagala lakota in treba je bilo poiskati dobro večerjo. Spodobilo bi se, da bi pojedli kakšno lokalno in tradicionalno jed, a to se ni zgodilo. Primorec enostavno ni Primorec, če si ne privoščiš dobre »pašte«. Tako smo v glavnem mestu Madžarske poiskali italijansko restavracijo. Testenine, ki so nam jih pripravili, so bile res dobre, celo boljše kot v marsikateri restavraciji pri nas. Ko smo se okrepčali, smo se še malo sprehodili po mestu in se prepustili večernim lepotam velikih prestolnic. Spremljale so nas številne luči, vrveži iz lokalov, ulični umetniki in stojnice. Potepanje nas je pripeljalo do lokala z imenom Irish pub. Oče in mama sta si privoščila znamenito irsko pivo Guinness, s sestro pa sva uživali ob čokoladnem sufleju. Lahko bi rekli, da smo imeli pravi multikulturni večer.

»Ne da se mi«

Zadnji dan našega potovanja smo nameravali še na ogled tržnice in Budimskega gradu. Očitno pa nas je predhodni dan preveč izčrpal. Med razglabljanjem kam in kako bomo šli, je sestra odločno povedala, da se ji ne ljubi več hoditi po mestu in da bi najraje šla domov. Po tistem smo se verjetno vsi strinjali. Spakirali smo svojo prtljago, se odjavili iz hotela in se podali na skoraj deseturno pot proti domu. Vmes smo se ustavili še nekje v Prekmurju na kosilu.

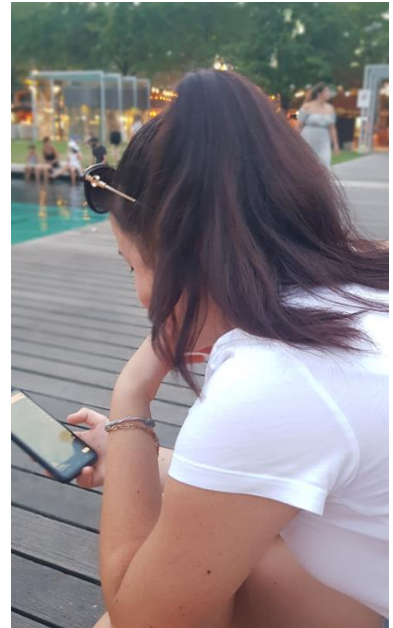
Slika 10 Nika s sestro v parku na Margaretinem otoku

Kratko, a sladko-kislo

Potovanja so zame vedno nekaj lepega. Ni pomembno, ali so naporna ali sproščujoča. Se mi pa zdi pomembno, da se, preden odpotujemo v nek nov kraj, vsaj malo pozanimamo o tem, kaj si lahko ogledamo in kako tam potekajo stvari. Na ta del smo mi malo pozabili, zato nismo doživeli mesta v vsej svoji lepoti. A kljub temu smo uživali v medsebojni družbi in spoznavanju načina življenja v velikem mestu.

Obe mesti sta se mi zelo vtisnili v spomin. Siófok predvsem zaradi svoje prikupnosti in obmorskega izgleda, kljub temu da se nahaja v notranjosti celine. Budimpešta pa zaradi vseh glamuroznih in ogromnih stavb, ki smo si jih tam lahko ogledali. Opisano reportažno potovanje bi priporočila vsem, ki kolebate med sproščujočo naravo in mestnim vrvežem, saj vam tako Siófok kot Budimpešta ponujata oboje.

*Fotografije so last avtorice Nike Grmek.

*Slika 11 Avtorica med počitkom
v središču Budimpešte*